

Günün en geç saatinde çıkar Halk Gazetesi

80 kilometrelik bir cephe üzerinde Şiddetli bir taarruza geçen Kızılordu Don dirseğindeki Alman müdafaa hatlarını yardı

Sahibi ve Umum Neşriyat Müdürü
hakki tarık us
Basıldığı yer:
VAKIT MATBAASI
Ankara caddesi VAKIT Yurdu

30
EYLÜL 1942
ÇARŞAMBA

Numara: 1107 Sene: 4
Tel: 23872 Posta kutusu: 214

Alman tebliği
Stalingrad'da
Şehrin şimal
tarafında
Yeni
mahalleler
zaptettik
Don nehrini
geçmek için
yapılan
Müteaddit teşeb-
busler püskürtüldü

Berlin, 30 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Kafkasya şimal ordusu ile Terakken cephesinde Alman ve müttefik kuvvetleri şiddetli taarruzlarla ilerlemeye devam etmişlerdir.

Stalingrad'da şehrin şimal tarafındaki yeni mahalleler hücumla zaptedilmiştir. Düşmanın boş yere yaptığı şaşırma hareketi sırasında 34 Sovyet zırhlı tankı tahrip olmuştur.

Don cephesinde Alman ve İtalyan kuvvetleri Sovyetlerin nehrin geçmek için yaptıkları müteaddit teşebbüsleri püskürtmüşlerdir.

Mecar kotaları bir kargılık taarruzda düşman hücumlarını akim bırakmışlardır.

Şimal kesiminde tarafımızdan yapılan taarruz teşebbüsleri düşmanın inadla mukavemetine rağmen başarı ile bitirilmiştir.

Alman ve Hırvat kuvvetlerinden mürekkep kuvvetli teşkiller bu münasebetle Sovyetlere büyük kayıplar verdirilmişlerdir.

Dün gece Arkanjel yeniden bombarlanmıştır. Çıkarılan geniş yangınlar taarruzun tesiri olduğunu göstermiştir.

15 Eylül'den 28 Eylül'e kadar geçen müddet zarfında Sovyet hava kuvvetleri, 131 ri hava çarpışmalarında ve hava karşıkoyma ateşle 22 si ordu teşkili tarafından, dördü zaptedilmek, 17 si yer de tahrip olunmak suretiyle 816 uçak kaybetmiş bulunmaktadır. Böylece düşmanın uçak kayıpları 9-10 a yükselmiştir. Aynı devre içinde Alman hava kuvvetleri, doğu cephesinde yalnız 77 uçak kaybetmişlerdir.

Sovyet tebliği

Moskova, 30 (A.A.) — Sovyet öge tebliği:

Stalingrad çevresinde düşman tankları ve piyadele yapılan şiddetli çarpışmalar devam etmiştir. Sovyet top-

Muharebeye yığınlarla
tank iştirâk ediyor
Bir habere göre Ruslar
Don nehrini aşılar

Moskova, 30 (A.A.) — Röyter ajansının hususi muhabiri bildiriyor:

Stalingradın şimalinde Don nehri boyunca Steplerde halen çok şiddetli muharebeler olmaktadır. Şimalden ilerleyen kızılordu, Almanların bir aydan biraz daha fazla zaman evvel Don dirseğini aştıkları zamandan beri tesis ettikleri kuvvetli Alman müdafaa hatlarını yarmıştır. Bu kesimde halilevi bir yarış devam ediyor.

Moskova, 30 (A.A.) — Cepheden son gelen haberlere göre, Timoçenko nun Don ile Volga arasında 80 kilometrelik bir cephe üzerinde başladığı

karşı taarruz, sürülerle tayyare ve yığınlarla tank tarafından desteklenmektedir. Hatta Rus kuvvetlerinin Don nehrini aşmağa muvaffak oldukları söyleniyor. Sovyet orduları Step te ilerlemeğe devam etmektedirler. Alman uçakları buraya yangın çıkarıcı mayınlarla dolu fazla miktarda kaplar atmakta ve etrafı tutuştur maktadırlar. En şiddetli savaşların cereyan ettiği noktalarda infilaklarla ve step rüzgârı ile havalanan toz, bombalar ve obüslerden yükselelen dumana karışarak güneşi karartmaktadır. (Arkası: sayfa 2, Sütun 1 de)

ARJANTIN
Mihver devletlerle
siyasi münasebetleri-
ni kesti

Londra, 30 (A.A.) — Bu sabah erkenden buraya gelen bir telgrafnameye göre Arjantin mebusan meclisi, mihver devletleriyle siyasi münasebetleri kesilmesine karar vermiştir. Birleşik Amerika bahriye nazırı albay Nox Brezilya'nın merkezi Riyo de Janeyro şehrine varmış Amerika kıtasının Atlantikteki müdafaa üslerinin vaziyetinden memnun olduğunu söylemiştir.

Meksikada
18 yaşındaki genç-
ler askere alınacak

Meksika, 30 (A.A.) — Hükümet 18 yaşındaki gençlerin silâh altına alınmasını emretmiştir. Toplama ilk tarihinde başlayacaktır. Bu snofa mensub olanların ilk kafillesi 1942 son kânununda askeri kamplara sevk edileceklerdir. İlk toplananların 20 bin kadar olacağı tahmin edilmektedir.

Fransada
Bütün hurda demir-
ler müsadere
edilecek

Londra, 3 (A.A.) — Vigi radyosu, sanayi nazırına, Fransadaki bütün hurda demirleri müsadere etmek üzere hususi salâhiyetler verdiğini bugün bildirmiştir.

çusu düşmana ağır kayıplar verdirmiştir. Stalingrad şimal batısında çok şiddetli bir muharebeye devam edilmektedir. Almanlar 600 ölü vermişlerdir.

Mozdok çevresinde düşman taarruzları püskürtülmüştür.

Novorosiisk cephesinde düşmanın 500 ölü vermesiyle neticelenen inatlı bir savaktan sonra Sovyet bahriye silâhbazları bir tepeyi ve bir çok düşman mevzilerini ele geçirmişlerdir.

Amerika'daki
resmi mütealemlere
göre

Japon ileri
hareketi

Kat'i surette
durduruldu

Kaybedilen yerler
uzun bir savaştan
sonra alınacak

Vaşington, 30 (A.A.) — Buradaki resmi mütealemlere göre, Uzakgarkta kaybedilmiş olan arazinin parlak bir surette ve süratle yeniden fethedilmesi muhtemel görülmektedir. yalnız adeta bir yokluğu çıkar gibiyapılacak olan uzun bir savaş mevzuu bahsolunabileceği söylenmektedir.

Mühim olan nokta Japon ileri hareketinin kat'i surette durdurulmuş olduğu ve bu neticenin üstün hava ve deniz kuvvetleriyle elde edildiğidir.

ŞEHRİN İÇİNDEN

KISA RÖPORTAJLAR

Leblebici anlatıyor

(Bugün rağbette olmayan işlerden biri de seyyar leblebicilik... Çünkü leblebicilik şimdi yalnız dükkânlarda yapılıyor... Tek tük seyyar leblebiciler de işlerini bırakmak üzeredir. Bir seyyar leblebici bize şunları anlattı)

Biz — Seyyar leblebiciler niçin azaldı?

Leblebici — Leblebinin kilosu dükkânlarda 90 kuruşa satılıyor ve biz de aynı fiyattan veriyorlar, tabii biz bunu yüz yirmiyeye satırlıyız ki kazanalım, 120 kuruştan da bizden kimse leblebi almıyor.

Biz — Bugün bir seyyar leblebici günde ne kazanıyor?

Leblebici — Yüz kuruşu zor kazanır...

Biz — Pekî eski seyyar leblebiciler şimdi ne iş yapıyorlar?

Leblebici — Bir kısmı köyüne gitti, bir kısmı ise yapı işlerinde çalışıyor. Sonra hamallık yapanlar da pek çok.

Biz — Müsterileriniz kimlerdir?

Leblebici — Eskiden yalnız çocuklar leblebi alıyordu, şimdi ise müşterilerimizin büyük bir kısmını büyükler teşkil ediyor.

Mihhassa ameleler pek çok leblebi alıyorlar.

Biz — Günde kaç kilo leblebi satıyorsunuz?

Leblebici — Biz en çok beş kilo satabiliriz. Fakat dükkânlardan daha çok dayandırıyoruz...

Hitlerin nutku

Biz Stalingradı da elde edeceğiz ve bizi bir daha oradan çıkaramıyacaklar

Almanya üstüne yapılan hücumlara Almanyanın cevap vereceği gün gelecektir

Bu akşam saat yedide Alman devlet reisi Adolf Hitler 1942 - 43 senesi kış yardımı münasebetiyle Berlinde Spor Palastı yapılan bir toplantıda nutuk söylemiştir.

Bu toplantıda mareşal Romel ve Mareşal Kaytel hazır bulunmuşlardır. Hitler alkışlar arasında şu nutku söylemiştir.

« Hakikaten tam bir sene evvel ben buradan sizinle ve Alman milletle konuşmuştum. Sizinle konuşmağa vakitim olmadı. Bundan çok bahsedildi. Hasımlarım gibi elimde gemişye haftalarca dolaşmağa vakitim yoktu. Ben ciddi şeylerle meşguldüm, savaşla uğraşıyordum. Ben her hafta ve her ay konuşmam. Şimdi konuşulması lâzım gelen şeyleri askerlerimiz gayet iyi konuşuyorlar.

Hem bir başka taraftan da onlar için konuşmak daha kolay. Çünkü, onlar dünyada iktisadi bir yolsuzluğun olduğunu yeri keşfettiler. Meselâ düşmanlarımızdan biri: "Bundan sonra dünyada artık bir efsalet olmayacak; buna çalışacağız", diyor, bunu yapmak için bu cümhurreisî bütün kuvvetlerini harbe girmek ihtiyacında değildir. Daha evvelden bunu yapırdı.

Onlar bir çok şeylere inanıyorlar. Bizim de inandığımız şeyler var, biz harbe nihâl zafere kadar devam edeceğimize inanıyoruz.

Onlar için bizim bütün kazançlarımızın hepsi hiçtir. Ukraynayı aldık hiçtir. Kafkasyayı kapamadayız bu da hiçtir. Stalingradı önmüdeyiz. Fakat bu bir şey mi? acaba onu alabilecek miyiz?..

Bütün bunlara inananlar bizim inancımızı anlayamazlar. İkinci cephe açıktır. Biz buna inansaydık şimdi yolumuzda belki yürümiyecektik, biz buna ehemmiyet vermedik ve yürüldük.

İngiliz Başvekili için bazı hiddetli sözler sarfettikten sonra:

« Bu adam nereden bize karşı, hangi tarafta olursa olsun bir cephe açtığı zaman, onun cevabı bir sette temizlenecektir...»

Demis ve sözüne şöyle devam etmiştir:

« Biz general kışı yendik. Bu bizim için çok güç bir zaman oldu. Bunu esasen hepimiz biliyoruz. Bu müddet içinde biz yeni askeri birlikler hazırladık; yeni taarruzlar için, gözümüzü arkaya çevirdiğimiz zaman geçmiş olan üç seneden memnun olabiliriz.

Bu sene için bir programımız şudur:

1 — Elimizde bulunan şeyleri muhafaza edeceğiz. Ve onlar istedikleri kadar ilerlesinler.

2 — Lüzumu olan yerlerde hücumla devam edeceğiz.

Biz bu sene şunları yaptık. Gayemiz buydu. Karadenizdeki mevzilerimizi kuvvetlendirmek. Sivastopol muharebesi buydu. İkinci Dünya hücum etmek, oraları temizlemekti. Taarruzlar Volgaya doğru tevâh edilecekti. Bizim istediğimiz Stalingrad isminde olduğun için Stalingradı ehemmiyet verdiğimiz vakti. Gayemiz, Dinyeper, Don ve Volgayı elde etmektir. Bu nehirler Almanya için Ren, Elbe ve Tuna ne ehemmiyetli ise odur. Biz Stalingradı da zamanı gelince elde edeceğiz ve emin olanuz kimse bizi bir daha oralardan çıkaramıyacak.

Bizim için mühim olan diğer bir mesele dava vardı. Bu da aldığımız muazzam topraklarda teşkilât yapmaktır. Bizim bununla da uğraşmamız lâzımdır. Milletimizi beslemek için binlerce, binlerce kilometrelik tren yolları yapmaktır. Binlerce köprüler yapılması.

çak, her şey yeniden yapılacak. Bütün bu şeyleri harbe devam etmek için bir kaç ay ve bir kaç hafta içinde yapmalıyız, ve yapılması lâzım.

İşgan edilen yerlerde yapılacak işler

Alman milletinin askeri kumandanın sevk ve idaresine, askerlerinin itidatına büyük itibarı vardır.

Bu proletarya memleketinin maalessi sokakları yoks. Orada sokaklar da yapacağız. Oranın mahsulünü memleketimize getirmek için muazzam sokaklara ihtiyaç vardır. Askerlerimiz cephenin gerisinde bunu yapmağa çalışıyorlar. Oralarda her şey harap olmuştur. Her şeyin yeniden yapılması lâzımdır. Bunun hepsi yapılacaktır...

Bundan sonra Hitler, kendileri le birlikte harp eden müttefiklerini methetmiş, bolşevizm teâlikesine karşı harp eden Avrupa milletlerinden bahsederek:

« Artık yeniden eski Avrupayı görüyoruz, demistir. Mongolların istilâsı devrinde vahşete karşı birleşerek harp etmiş olan eski Avrupayı...»

Tayyare akınlarına cevap vereceğiz

Sonra Alman devlet reisi Amerikan ve İngiliz kuvvetlerinin yalnız Japonların karşısında ezilmelemleri söylemiş ve general Mak Artür hakkında hiddetli çıkışlarda bulunmuş ve Alman tahlibahirlerine sözü getirerek elde edilen büyük muvaffakiyetleri sıralamıştır. Sonra İngiliz Başvekili ile hiddetle ve hakaretle bahsederek onun "Almanya üstüne yaptığımız hava hücumlarına her gün daha şiddetle devam edeceğiz", dediğini tebarüz ettirdikten sonra:

« Cörcil Almanya üstüne bin dokuz yüz kırk senesinde ilk bombayı atmıştı. O zaman biz ona cevap vermiştik. Şimdi Almanya üstüne yapılan bu hücumlara Alman yanın lâzım gelen cevabı vereceği gün gelecektir...»

Hitler, sözüne şöyle devam etmiştir:

« En sonunda İngiltere bu harbin bütün felâketlerini yüklenecektir. O şimdiye kadar başka milletleri harbe çekti. Biz yavaş yavaş harpten çıkmağa başlarken o yavaş yavaş harbe girecektir...»

Hitler Alman askerlerinin cephe yaptıklarından, çektiklerinden bahsettikten sonra cepheden izinli olarak memleketi dönen askerlerin de bunu yaptıklarına, olan biten şeyleri anlatmalarına mükân olmadığı hakikatını tasvir edilemeyecek kadar münhasır olduğunu çünkü düşmanın insanları gibi değil, barbarlar gibi vahşiyane bir mukavemete topraklarını müdafaa ettiğini söylemiş ve Alman askerlerinin bu kadar kuvvetli ve bu kadar kinli bir düşman karşısında gösterdiği kahramanlıklardan bahsetmiştir.

Bundan sonra Hitler sözü kış yardımına getirerek Alman milletinden ordu namına bu yardıma bütün fedakârlık kabiliyetiyle iştirâk etmesini istemiştir.

Gandî Ruzvelte
mesaj gönderdi

Nevyork, 30 (A.A.) — Birleşik Amerika'ya geçenlerde dönen Amerika'lı müellif Luiz Figer, Gandiden Ruzvelte hitaben şahsî bir mesaj getirdiğini söylemiştir.

Gandî, Ruzvelten, Hindistan'ı mazdan kurtarması için muazzam maddi harekete geçmesini istemiştir.

Gandî, Ruzvelten, Hindistan'ı mazdan kurtarması için muazzam maddi harekete geçmesini istemiştir.

Gandî, Ruzvelten, Hindistan'ı mazdan kurtarması için muazzam maddi harekete geçmesini istemiştir.

Gandî, Ruzvelten, Hindistan'ı mazdan kurtarması için muazzam maddi harekete geçmesini istemiştir.

